

Världsmöte 2014-11-15

Etik och moral i Erborigien

På sistone har en del frågor väckts kring erborigisk etik och moral, och efter en inledande diskussion vid ett medlemsmöte i anslutning till årsmötet i våras så är det nu dags för ett världsmöte på detta tema. Gott och ont, rätt och fel, är områden som vi ofta berör i spelet, och det är frågor som mår bra av en djupare diskussion även off, både för att tydliggöra det vi redan spelat på och för att få en mer nyanserad bild av hur det är att leva och verka i Erborigien.

Målsättning med mötet

- Ta beslut avseende några centrala frågeställningar om vad som är rätt och fel
- Värdera och bedöma några konkreta situationer i Erborigien

Avgränsningar

- Vi håller oss till vad som är etik och moral i Erborigien, inte hur man spelar på detta
- Vi utgår från asatroende människor och bortser från ödesdyrkare, lokedyrkare, alver, dvärgar, zaardras, vättar, dagafolket, echarer, etc
- Vi undviker detaljer och fokuserar på de stora dragen, d.v.s. vi går t.ex. inte in på skillnader mellan de olika asagudarnas uppfattning om hur man lever det goda livet
- Vi fokuserar på vad gudarna anser är rätt och fel, inte hur samhället eventuellt gör det eller hur t.ex. en adelsman kan döma ett brott

Tid och plats

- Studieförbundet i Uppsala (Portalgatan 2B, 3 tr)
- Lördag 15 november kl 13-16. Möjlighet finns att komma redan kl 12 för att äta medhavd lunch och hinna diskutera annat som inte rör världsmötet.
- Anmäl deltagande till varldsgruppen@gyllenehjorten.se senast torsdag 13 november om du vill ha fika. Meddela eventuella allergier.
- Om du inte kan delta kan du inkomma med skriftliga synpunkter på frågorna genom att maila till adressen ovan.

Förberedelser

- Läs igenom väl valda delar av världshandboken eller hemsidan
- Funder på vad dina roller har haft eller kan komma att få för moraliska dilemman

Välkomna önskar Världsgruppen

(Anders Ekman, Maria Forslund och Emma Jansson Hjerdt)

Världsmöte 2014-11-15

Etik och moral i Erborigien

Ram och omfattning för världsmötet

Etik och moral är ett väldigt brett tema och det finns få riktlinjer fastslagna sedan tidigare, så för att få plats med det vi vill diskutera på ett världsmöte har vi valt en ram och ett antal centrala frågeställningar som mötet kommer att fokusera på. Vår förhoppning är att man utifrån dessa frågeställningar och ett antal konkreta situationer som beskrivs nedan ska kunna slå fast några huvuddrag i vad som är rätt och fel inom asatron. Längs vägen kommer säkert fler frågor att väckas, både inom denna ram och utanför den, och det hoppas vi kan leda vidare till fler samtal både off och i spel.

Vad är rätt och vad är fel, hur ska man leva sitt liv för att kunna säga att man är en god människa, och vad är det som avgör om någon är ond bortom all räddning? Erborigien är en värld som genomsyras av gudarna och deras relation till människorna, och där gudarnas uppfattning om rätt och fel är den måttstock som används för att bedöma en människas ord och handlingar. Vi har därför valt att fokusera på det som är majoriteten av folket i Erborigien – de människor som lärt känna de sanna gudarna genom Nar och deras relation till dessa gudar. Målet är att hitta några moraliska uppfattningar som rättrådiga asadyrkande erborigier skulle hålla med om.

Vad är ett världsmöte?

På världsmöten diskuterar vi och fattar beslut om frågor som rör Erborigien. Det handlar oftast om att utreda stora frågor eller områden där vi inte är överens – mindre frågor behandlas av arrangörsgupper, världsgruppen eller enskilda medlemmar. Målet är att beslut ska fattas med konsensus, men om detta i någon fråga inte är möjligt kan omröstning istället ske. Alla är välkomna och får yttra sig, men enbart medlemmar har rösträtt. Den enda instansen ovanför världsmötet är årsmötet när det gäller frågor om Erborigien.

Dagordning

I mötets första del vill vi diskutera ett antal frågeställningar som rör rätt och fel enligt asatron. Därefter vill vi använda slutsatser och lärdomar från den första delen till att värdera och bedöma ett antal konkreta situationer. Som avslutning vill vi sammanfatta vad mötet kommit fram till.

Del 1

- Vad är det som avgör om en handling är god eller ond? Är det avsikten bakom handlingen (t.ex. att bekämpa Loke), handlingens natur (t.ex. att döda), eller handlingens konsekvens (t.ex. en lokedyrkare mindre i världen) som räknas i gudarnas ögon?
- Hur vet man om en människa är god eller ond? Är det summan av alla handlingar i livet? Tar en ond och en god handling i så fall ut varandra?

Världsmöte 2014-11-15

Etik och moral i Erborigien

- Om man gör något moraliskt förkastligt (t.ex. stjäla en häst, dräpa en oskyldig, bryta en ed), är det då ett brott mot gudarna eller ett brott mot människor? Eller kanske både och? Och kan man sona, kompensera eller få förlåtelse för det man gjort, och i så fall från vem – offret eller gudarna?
- Vilka egenskaper eller handlingar är tecken på godhet?
- Hur värderas liv? Finns det värden som är viktigare än människoliv? Är alla människor värda lika mycket?
- Spelar etik och moral någon roll i blotet? Vad du offerar? Vad du önskar?

Del 2

Hur skulle följande situationer tolkas ur ett asatroende perspektiv? Är de förkastliga eller försvarbara?

Dråp

1. Ylva utmanar Torgeir på envig och dräper honom.
2. Torgeir dricker för mycket öl och muckar gräl med Eiva. Hon dör under slagsmålet.
3. Eiva är rätt säker på att Holtvar stulit tre av hennes får, och därför smyger hon sig fram till hans hus och tänder eld på det när han ligger och sover. Han dör i branden.
4. Holtvar dödar Ragnhild genom att förgifta hennes mat. Sedan ärver han hennes gård.
5. Ragnhild är rätt dålig på bågskytte, och en dag när hon står och övar sig råkar en pil träffa Ylva som plockar svamp i skogen bortom piltavlan. Ylva dör av sina skador.

Svek

6. Ylva har lovat Torgeir evig trohet när de gifte sig med varandra. En tid senare har hon tröttnat på honom och vänstrar med en av hans vänner.
7. Torgeir har svurit trohet till Eiva som är hans länsherre. Han bryter sin ed och väljer istället att stödja en annan av hennes vasaller som gör uppror mot henne.
8. Eiva är livvakt åt Holtvar och har svurit att skydda honom med sitt eget liv. En dag överfalls de av rövare som dödar Holtvar. Eiva överlever.
9. Torgeir har lovat Ylva att hålla tyst om en sak. När hans familj hotas till livet bryter han det löftet vilket innebär att Ylva råkar illa ut.

Icke jämlikhet

10. Holtvar är en högt uppsatt adelsman som har talat mycket illa om tiggaren Ragnhild.
11. Ragnhild har tjänsteflickan Ylva. Hon får inte träffa vem hon vill, öppet säga vad hon vill eller ta ledigt när hon själv vill.
12. Ylva släpper inte in dvärgen Torgeir på sitt värdshus, på grund av att han är en dvärg.
13. Hjälten Sigrid räddar hövding Rannvi ur Garguls borg innan den rasar samman, trots att hon istället skulle kunna ha räddat de två hovnarrarna Tord och Ture.

Del 3

Om tid finns ges här möjlighet till egna diskussionspunkter på samma tema. Det kan till exempel vara frågor om vad som värderas högt i olika länder eller hos olika folkslag. Det kan

Världsmöte 2014-11-15

Etik och moral i Erborigien

också handla om hur de andra religionerna skulle se på dessa situationer. Om det inte finns tid så går vi direkt på sammanställningen och avslutning.